



राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान, नेपाल
मानमैजु, काठमाडौं

खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम एवम् परीक्षा योजना

स्तर : अधिकृत तृतीय, सेवा : राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान, समूह: विविध पद : सहायक निर्देशक (सूचना प्रविधि)
यस पाठ्यक्रमलाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :
प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा, पूर्णाङ्क : २००
द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता, पूर्णाङ्क : ३०

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा योजना						
पत्र	विषय	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या र अङ्कभार	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	समय
प्रथम	खण्ड(क)प्रशासनिक अभिरुची परीक्षण (Administrative Aptitude Test- AAT)	वस्तुगत(Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Question)	२५ प्रश्न × १ अङ्क = २५ अङ्क	१००	४०	३ घण्टा
	खण्ड(ख)राज्य र शासकीय व्यवस्था	विषयगत	३ प्रश्न × १० अङ्क = ३० अङ्क			
	खण्ड(ग)विकास प्रशासन		३ प्रश्न × १० अङ्क = ३० अङ्क			
	खण्ड(घ)Proposal and Report Writing		१ प्रश्न × १५ अङ्क = १५ अङ्क			
द्वितीय	खण्ड(क)विषयगत ज्ञान		विषयगत	४ प्रश्न × ५ अङ्क = २० अङ्क	१००	४०
	खण्ड(ख)सम्बन्धित ऐन, नियमहरू	५ प्रश्न × १० अङ्क = ५० अङ्क				
		६ प्रश्न × ५ अङ्क = ३० अङ्क				
द्वितीय चरणचरण:-अन्तर्वार्ता						
अन्तर्वार्ता				३०		

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यमभाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ । तर प्रथम पत्रको खण्ड(घ)Proposal and Report Writing को प्रश्न अंग्रेजी माध्यममा सोधिनेछ र त्यसको उत्तर अंग्रेजी माध्यममा नै दिनु पर्नेछ ।

2. प्रथमपत्र र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
3. प्रत्येक पत्रको लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्ड/प्रश्नको उत्तर छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्ने छ ।
4. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
5. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छुनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
6. समस्या समाधान माथि उल्लेख गरिएको पाठ्यक्रमको कुनै पनि विषयबाट सोध्न सकिनेछ ।
7. पाठ्यक्रम लागू मिति : २०७७/०३ /२६ देखि

प्रथम पत्र

खण्ड (क) प्रशासनिक अभिरुची परीक्षण पूर्णाङ्क २५

क. सामान्य ज्ञान-२० (१ प्रश्न × २० अङ्क)

१. विश्वको प्रमुख ऐतिहासिक घटनाहरू: म्याग्नाकार्टा, औद्योगिक क्रान्ति, फ्रान्सको राज्य क्रान्ति, अमेरिकी स्वतन्त्रता संग्राम, रुसी/अक्टोबर क्रान्ति, प्रथम र द्वितीय विश्वयुद्ध तथा भारतीय स्वतन्त्रतासंग्राम, घटना, कारण र परिणामहरू
२. विश्वको भौगोलिक तथा आर्थिक अवस्था
३. नेपालको इतिहास: राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक व्यवस्था
४. नेपालको भौगोलिक तथा आर्थिक अवस्था
५. नेपालका प्रचलित धर्म, संस्कृति, जात जाति, भाषा, साहित्य र कला
६. खेलकूद तथा मनोरन्जन सम्बन्धी विविध जानकारी
७. विज्ञान र प्रविधि, बैज्ञानिक अन्वेषण र आविष्कारहरू, प्रसिद्ध बैज्ञानिक र तिनको योगदान
८. स्वास्थ्य र रोगबारे सामान्य जानकारी
९. वातावरण प्रदूषण तथा जलवायु परिवर्तन
१०. अन्तर्राष्ट्रिय मामिला तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था (सार्क, आसियान, बिमष्टेक, इयू, संयुक्त राष्ट्रसंघ)
११. नेपालको बैदेशिक सम्बन्ध र परराष्ट्र नीति
१२. राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नविनतम गतिविधिहरू
१३. नेपाल र विश्वका प्रसिद्ध बिचारक र तिनको योगदान
१४. नेपालको संबैधानिक विकासक्रम र नेपालको संविधान
१५. नेपालको प्रशासनिक व्यवस्थाको विकासक्रम
१६. नेपालको योजनावद्ध विकास, चालु योजना र बजेट
१७. नेपालका सार्वजनिक संस्थान
१८. नेपालमा तालिम प्रदायक संस्थाहरू
१९. नेपालको न्याय प्रशासन र न्यायिक निकायहरू
२०. राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान नेपालको सांगठिक स्वरूप, काम, कर्तव्य र अधिकार

ख. Aptitude Test-5 (5questions× 1 Marks)

1. Verbal reasoning and Quantitative aptitude 1 × 3 = 3 Marks
2. Non-verbal reasoning 1×2= 2 Marks

खण्ड (ख): राज्य र शासकीय व्यवस्था -३० (३ प्रश्न×१० अङ्क)

१. शासनका आधारभूत पक्षहरू : अवधारणा, सन्दर्भ र विशेषताहरू
२. बहुस्तरिय शासन र नेपाल : अनौपचारिक शासन, नागरिक समाजको शासन, स्थानीय शासन, सहकारीतामूलक शासन, व्यावसायिक शासन
३. नेपालको संबैधानिक विकास र वर्तमान संविधान
४. संघीयता र नेपालको संघीय शासन प्रणाली तथा नेपालका संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका अधिकार क्षेत्र र सीमाहरू
५. सरकारको कार्यक्षेत्र, काम, कर्तव्य र अधिकार
६. नेपालको कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका बिचको अन्तरसम्बन्ध

7. सार्वजनिक नीति : निर्माण प्रक्रिया र विश्लेषणमूल्याङ्कन
8. सुशासन र सूचनाको हक
9. मानव अधिकार
10. कानूनका श्रोतहरू तथा नेपालमा कानून निर्माणको प्रक्रिया
11. कानूनको शासन, लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यता, समावेशीकरण, समानुपातिक प्रतिनिधित्व तथा सकारात्मक विभेद
12. सार्वजनिक सेवा प्रवाह: राजनैतिक तटस्थता, प्रतिबद्धता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व
13. विद्युतीय शासन
14. मानव श्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार

खण्ड (ग): विकास प्रशासन-३० (३ प्रश्न×१० अङ्क)

1. विकास प्रशासनको अवधारणा, उद्देश्य, आवश्यकता र नेपालमा यसको प्रयोगको अवस्था
2. विकास योजना र चालु आवधिक योजना
3. नेपालमा बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन
4. योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
5. सहभागिता मूलक योजना र विकास
6. परियोजना विश्लेषण तथा परियोजना व्यवस्थापन :परियोजनाचक्र (Project cycle), कार्य शर्त (Terms of Reference), व्यवसायिक परियोजना (Business Plan), परियोजना प्रस्ताव(Project Proposal)
7. सार्वजनिक-निजी साझेदारी र निजी क्षेत्रको विकास
8. वित्तीय व्यवस्थापन र सामाजिक उत्तरदायित्व
9. दिगो विकासको अवधारणा, नेपालमा दिगो विकासका प्रयास र चुनौतीहरू
10. विश्वव्यापीकरण र आर्थिक उदारीकरण
11. भूपरिवेष्टित र अतिकम विकसित मुलुकको अधिकार
12. गरिबी र बेरोजगारीका कारण तथा समाधानका उपायहरू

खण्ड (घ) : Proposal and Report Writings-15(1 Question ×15 Marks)

1. Proposal/Concept Note Writings: On behalf of the the concerned agencies.

- Identification of problem
- Objectives
- Rational or Justification
- Methodology
- Scope and Limitation
- Organization/ Design
- References

2. Report Writings: On behalf of the NJA Nepal to the concerned agencies.

- Introduction
- Followed methodology/Techniques
- Carried activities
- Deliverable Output
- Findings, Conclusions and Recommendations
- References

द्वितीय पत्र

खण्ड (क): विषयगत ज्ञान-७० (४ प्रश्न×५अंक र ५ प्रश्न×१०अंक)

1. Computer Network
 - 1.1. Protocol stack, switching
 - 1.2. Link Layer: LAN addressing and ARP, Ethernet, CSMA/CD multiple access, Hubs, bridges and switches, WLAN, PPP, Wide area Protocols.
 - 1.3. Network Layer: Internet Protocols(IP), IP Addressing, ICMP, routing on internet, IPv4 vs IPv6
 - 1.4. Transport Layer: multiplexing and de-multiplexing, UDP, TCP, flow control
 - 1.5. Application Layer: Web and socket caching, FTP, Electronic mail, DNS
2. Computer Architecture & Organizations
 - 2.1. Basic Architectures: Sequential circuits, Von Neumann, RISC/CISC architecture
 - 2.2. Addressing methods, bus instructions, instructions, cycle and execution cycle.
 - 2.3. Processing Unit: instruction formats, arithmetic and logic instructions
 - 2.4. Addressing Modes
3. Basic Electronics and Digital Design
 - 3.1. Semiconductor, Diodes and Diode Circuits, Transistors
 - 3.2. Biasing and Amplification
 - 3.3. Small signal Amplifier and frequency response
 - 3.4. Large signal Amplifiers, feedback amplifier and Oscillators
 - 3.5. Operational amplifiers
 - 3.6. Digital and Analog Systems, Number Systems, Logic Elements, logic gates
 - 3.7. Sequential and Combinational Logic Circuits
 - 3.8. Counters and registers
 - 3.9. Memory Devices
4. Data Structures
 - 4.1. General Concepts: Abstract data Type, Time and space analysis of algorithms, Big Oh and theta notations, Average, best and worst case analysis
 - 4.2. Linear Data Structures
 - 4.3. Trees: General and binary trees, Representations and traversals, BST, balancing tree; AVL-tree
 - 4.4. Algorithms Design Techniques: Greedy Methods, Divide and conquer, Dynamic Programming, Recursion
 - 4.5. Searching and sorting (bubble, insertion, selection, quick, radix, merge).
5. Software Engineering Principles
 - 5.1. Software Process: The software lifecycle models
 - 5.2. Software Project Management: Relationship to lifecycle, project planning and control, risk management, quality assurance
 - 5.3. Software requirements: Requirements analysis, analysis tools, requirement definition and specifications
 - 5.4. Implementation: Programming Standards and procedures, modularity, data abstraction, unit testing, integration testing, regression testing, tools for testing, fault tolerance
6. Database management system
 - 6.1. Introduction: The relational model, ER Model, SQL, Functional Dependency and relational database design
 - 6.2. Transaction management and Concurrency Control: concurrent execution of the user, programs, transactions, Concurrency control techniques
 - 6.3. Crash Recovery: types of failure, Recovery techniques
7. Operating System
 - 7.1. Processes and Threads: Symmetric Multiprocessing, Micro-kernels, Concurrency, Mutual Exclusion and Synchronization, Deadlock
 - 7.2. Scheduling and Memory management
 - 7.3. Input Output and Files: I/O devices and its organization, Principles of I/O Software and hardware, Disks, Files and Organizations
 - 7.4. Distributed Systems: Distributed Message Passing, Client/Server computing

- 7.5.Security: Authentication and Access Authorization, system Flaws and Attacks, Trusted system
- 8. Structured and Object-Oriented Programming
 - 8.1.Data Types, ADT
 - 8.2.Operators, variables and assignments
- 9. Emerging Technology and Electives:
 - 9.1.Modeling and simulation
 - 9.2.High speed networks
 - 9.3.Software Architectures
 - 9.4.Cryptography and network security
 - 9.5.E-Commerce
 - 9.6.Embedded System

खण्ड (ख):सेवासँगसम्बन्धित ऐन, नियम, नीति, निर्देशिका र मापदण्ड -३० (६प्रश्न×५अङ्क)

1. नेपालको संविधान-सूचना प्रविधि सम्बन्धी व्यवस्था
2. राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान ऐन, २०६३
3. सर्वोच्च अदालत ऐन, २०७४
4. न्याय प्रशासन ऐन, २०७३
5. विद्युतीय कारोबार (ईलेक्ट्रोनिक ट्रान्जेक्सन) ऐन, २०६३
6. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
7. राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान(कार्यकारी निर्देशक तथा कर्मचारीको नियुक्ति, पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धी)नियमावली, २०६९
8. राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान नियमावली (कार्य संचालन), २०६९
9. राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान नियमावली (आर्थिक प्रशासन), २०६९
10. विद्युतीय कारोबार नियमावली, २०६४
11. सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीति २०७२
12. सरकारी निकायमा विद्युतीय पत्राचार व्यवस्थापन सम्बन् (इमेल)निर्देशिका, २०७५
13. सूचना प्रविधि प्रणाली २०७१निर्देशिका (व्यवस्थापन तथा संचालन)
14. सरकारी निकायको वेबसाईट निर्माण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी निर्देशिका , २०६८
15. सरकारी निकायका मोबाइल एप्पहरुको मापदण्ड २०७५
